

Les dificultats de l'alimentació en la infància

La nutrició és un dels primers elements de relació entre mare i fill

Sònia Soriano

Hospital de Dia per a Adolescents. Sant Pere Claver - Fundac

Els problemes amb el menjar durant la infantesa poden donar-se per diversos motius. No tots els casos requereixen la intervenció d'un expert. Moltes vegades el conflicte es pot resoldre canviant la pauta de relació entre ells i els seus pares, o altres referents adults.

Les alteracions en la conducta alimentària es poden presentar qualsevol etapa del desenvolupament d'una persona. En aquest tipus de problemàtiques tenen el seu origen a la infància concretament en la relació primordial que s'estableix entre el nen o la persona que compleixi aquesta funció.

Hi ha un ventall molt ampli de trastorns alimentaris amb diferent grau de gravetat, però no tots requereixen de la intervenció d'un especialista. En algunes ocasions es pot resoldre el problema canviant algunes pautes de relació dels pares i altres referents adults. En canvi, en altres casos l'ajuda d'un professional és necessària per orientar el diagnòstic i el tractament de l'infant.

Quan un nen té dificultats per menjar és un problema transitori o és anorèxia; els rebuigs o dificultats per alimentar-se són anorèxia. Poden ser conseqüències de fòbies a diferents aliments, o a voler rendir comptes dels esforços del nen per la seva individualitat. Algunes teories han demostrat que els aspectes relacionats amb la base del desenvolupament de moltes de les disfuncions en l'alimentació. Els arguments se centren en l'observació durant les etapes precoces del desenvolupament

de les interaccions entre la mare i el nen.

La individualitat del nen

Des d'una edat molt primerenca el nen exigeix ser reconegut com a diferent a la resta per deixar-se alimentar, i la mare ha d'ajudar a construir aquesta individualitat. Com?

El bebè depèn de la mare, no tant perquè necessiti de les seves cures, sinó perquè depèn de la interpretació que ella fa dels seus plors, gestos o crits. Aquesta interpretació no està determinada per un codi inequívoc, sinó que depèn d'allò que el bebè significa per la mare. Això fa que el ventall de respostes sigui tan variat com mares hi ha al món.

"L'aliment és objecte d'intercanvi en la relació mare i fill"

Una mateixa mare reacciona davant dels plors del seu fill un dia de mamar i un altre dia canviant-li els bolquers. En tots dos casos es calma i no perquè la resposta sigui adequada a la necessitat (no ho podem saber), sinó perquè la resposta en si mateixa és una senyal d'amor i té la funció d'establir una relació simbòlica entre la mare i el fill, imprescindible per la vida de l'ésser humà. No és que estimi a la mare perquè ella l'alimenta, sinó que es deixa alimentar perquè ella li ha fet sentir que l'estima.

En el cas de l'alimentació no es tracta simplement de que n'acordem sobre quin és l'horari i la freqüència d'alimentacions per un bebè (4 o 6 hores, o a demanda). La complexitat dels mecanismes afectius i emocionals que entraven en joc amb la relació mare-fill fan de l'aliment un objecte d'intercanvi. Aquest intercanvi, com tants d'altres, constituirà la base del desenvolupament del nen en els seus primers anys de vida, i serà la base de la seva posterior constitució com a individu adult.

Empatx d'amor

Però no n'hi ha prou amb sentir-se estimat perquè un bebè accepti ser alimentat. L'amor en excés pot arribar a ser un sobretot si la mare només està pendent d'ell i l'empatxa amb menjar cada vegada que pressent la seva frustració. La frustració és la base del desig, i el desig –motor de la vida– només es mobilitza quan falla alguna cosa. La resposta unívoca amb el menjar a les peticions del bebè ofega el seu desig i el condueix per camins problemàtics en què l'alimentació serà un element de discòrdia.

Segurament, una mare emocionalment tranquil·la respondrà a les necessitats del seu bebè, sabent que l'aliment primordial no és només el menjar, sinó també l'atenció, l'amor i l'acceptació del nen com a individu diferenciat d'ella mateixa. El nen es deixarà alimentar, acceptant algunes coses i refusant-ne d'altres, convertint-se així en un individu que té les seves pròpies idees i vitalitat.

Pot haver-hi molts motius (inseguretat, por, exigència...) pels quals una mare no pugui realitzar aquesta funció d'una manera adqueada. Analitzar-los i comprendre'ls sense sotmetre's a una culpa excessiva pot ajudar a corregir algunes pautes relacionals que sovint estan en l'origen d'un futur trastorn de l'alimentació.

*"El bebè es de
alimentar perquè
mare li ha fet
saber que l'estima"*

Llegeix més articles a **"la càpsula"**

Visita la web de **Sant Pere Claver - Fundació Sanitària**

C. Vila i Vilà, 16 08004 Barcelona | Tel. 93 442 39 03
info@spcsalut.org | www.spcsalut.org
